

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Magyarországon: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Külföldön: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— szeptember 5.

A Budapestre sereglett külföldi szakemberek — némelyikök elsőrendű előkelősége hazájának — bámulattal eitelve hallgatják a magyarországi állapotok magyarozatát.

— Hát tulajdonképpen forradalom készül itt? Kik csinálják, szitják: a nemzetközi szocialisták? De hiszen forradalmak a királyok és kormányok, vagy az államforma ellen zadulnak fel! Itt pedig a szocial demokraták a nép szabadakaratóból választott többséget akarnak megostromolni! Ez a többség pedig a király iránt való hűségét hangoztatja! Ki forrong tehát és ki ellen?

Könnyű volt a tüntető emternek felelnünk.

— Itt Ausztria szit forradalmat az önálló és független Magyarország ellen, a mely nem követel egyebet, mint már meghozott és szentesített törvényeinek érvényesülését! A bécsi hatalommal nem tart senki, csupán a magyarok ellen felizgatott nemzetiségek kis töredéke... A szocialisták három töredékre oszlanak, ezek egyik felekezete rendez a többség vezérferfiat becsmérő gyűléseket, a melyek egyrészt szétveri a szabad polgárság, szeptember 15 én ezek jönnek tüntetni az Országház elé *napidij mellett*. Felülről csinálnak forradalmat a nép legalsóbb rétegeinek felhasználásával, a nemzet és a többség azonban nyugodtan állanak a törvényes alapon, ellenállásunk abban áll, hogy a törvény pajzsát tartjuk a törvénytelenység dőlős katouáinak támadásai elé...

— Kezdem érteni, felel a külföldi. De hát Önök mégis az uralkodóval szállottak szembe, a ki egyaránt király Magyarországnak és császára Ausztriának...

— Tévedés! A mi küzdelmünk tulajdonképpen néhány harcokban kiporolt hátú, zakkant generális körül folyik, akik hatalmat, befolyást és mellék jövedelmeiket féltik a magyar hadsereg nemzeti szellemétől... és ezért vezetik félre az agg uralkodót. Egyenruhájuk lefőbb még egyszer kiporoldik. Ennyi az egész...

„Inkább meghalunk” — mondotta Justh Gyula Battonyán.

Élni fogunk inkább és Justh Gyulával csak most, a nemzeti követelések után mondhatjuk el igazán Széchenyi jóslatos igéit: „Magyarország nem volt, hanem lesz!”

Addig is daloljuk a Szózatot, a Hymnuszt, a Kossuth nóát, hirdessünk pályázatot annak a régi jó kuruc nóának a megzemésítésére, a mely így hangzik:

„Pajtás, ne higgy a németnek,
 Akármivel hitegetnek,
 És ha adnak oklevelet,
 Mint a kerek köpenyeged
 S oly pecsétet ütnek rája,
 Mint kalapod karimája:
 Nincsen abban semmi virtus,
 Verje meg a Jézus Krisztus!”

A Jakabokányisták.

Irta: dr. Király Péter.

— szeptember 5.

Szociálista. Ezt a szót ma már széles e hazában mindenütt ismerik és hangoztatják. — Vajjon megkísérelt-e már valaki lefordítani ez a vadidegen szót magyarra. Hát biz evvel nem sokat vesződtek idáig a mi „szociálistáink.”

Mit is jelent voltaképen ez a szó: szociálista? — Hát biz ez azt jelentené magyarul, hogy „társadalom javító” — „társadalom nemesítő” — „társadalom boldogító.”

Ezek a társadalom javítók itt nálunk Magyarországon a legutóbbi időben a haza boldogulására adták a fejüket. Ne feledjük, hogy ezek a javítók két osztályba tartoznak, u. m. magyarok és nemzetköziek.

A magyar szociálisták a magyar nemzetet akarják boldoggá tenni: míg a nemzetköziek boldoggá akarják tenni az egész világot. Ez utóbbiak tehát nagyobb téren mozognak — nagyobb feladat megoldásán törnek a fejüket, mint az előbbieket. Ezeket a nemzetközi szociálistákat tehát heves vérmérsékletűkre és merész vállalkozásukra, de különösen nagyvilágias voltukra és nyughatatlan természetükre való tekintettel jó magyarán elnevezhetjük „fenegyereknek.”

Ezeknek a „fenegyereknek” vezérük és nagymesterük itt Magyarországon: Bokányi Dezső. Félreértés kikerülése okából jegyezzük meg, hogy ez a „Bokányi” előnév, ennek a derék férfinak — mellékesen mondva — nem a családi neve, hanem a „Khón” szó fordítottatott le magyarra, — így lett belőle „Bokányi.” Hát ez helyesen van.

Csak hogy ezek a nemzetközi fenegyerek itt, a mi országunkban a legutóbbi időben megfeledkeztek a maguk világpolgári mivoltukról és elhivatásukról — és Magyarország ügyeivel foglalkoztak... Azt azonban, hogy ők ezt mi jogon és mi címen teszik — mikor ez országos ügy, és nem világügy — ezt igazán nem lehet tudni.

De én sejtem.

Nem a jogcímet — a miről szó sem lehet — hanem az indokot, illetve az indító okot.

Ha ugyanis az ő programjuk személtládájába betekintünk, a következőkben is gyönyörködhetünk. „Le a hazával!” „Le a jogrenddel!” „Le a törvénnyel!” „Le az erkölccsel!” „Le az egyházzal!” „Le a hazaszeretettel!” „Le az Istennel!” „Le a tudománnyal!” „Le a becsülettel!” „Le mindennel!” — csupán egy éljen t. i. a világmegváltó szociáldemokrácia!

Nos, a kik ilyen programra esküsznek, — kell-e azoknak jogcím ahhoz, hogy elvetemült hazaárulóktól és osztrák főuraktól judáspénzt fogadjanak el és azért Magyarország jogrendje, állami-ága, becsülete és szabadsága ellen fenegyerekeskedjenek?! A tolvajnak is van indoka a lopáshoz, a rablónak a rabláshoz, a gyilkosnak a gyilkossághoz... de hát akkor hogy ne lenne a köztünk élő nemzetközi hazátlanoknak is indokuk Magyarország megrontásához! — Hogy ne lenne, mikor ők az általános titkos választói, illetve szavazati-jogot is kiakarják vinni... Az általános, titkos szavazati-jogot, mely az anarchista-uralom fölépítésének a fundamentuma...

Ezek a tiszteletreméltó világpolgárok „titkos szavazattal”, de nyilvánvaló vakmerőséggel, a többek közt azt is elhatározták, hogy ennek a hónapnak 15-én Budapesten, a magyar országgyűlési palotát nagy tömegben körülveszik és követelni fogják az egyesült ellenzaktól, hogy az általános, titkos választói-jogot iktassa törvénybe, — vagyis arra akarják kényszeríteni a magyar nemzetet, hogy mondja ki a maga uralma és állami jogrendje fölött a halálos ítéletet.

Te vérig sértett magyar nemzetem! Ezt a gyalázatot is békén fogod elszenvadni?

Politikai hírek.

— Félmillió aláírás. A hazafias alapon álló, ugynevezett „ujjászervezett szociál demokráta párt” nagy arányokban terjed és kezd kellemetlenné válni a hazátlanokra nézve. Ujabban már félmillió aláírással el látott kérvénnyel tudtak előállni. A párt ugyanis hónapokkal ezelőtt kérvényre való aláírások gyűjtését kezdte meg, a melyet az általános titkos választói-jog törvénybe iktatása érdekében a képviselőház elé terjeszt. A párt óriási agitációjának eredményeképp

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

az ország 2000nél több községéből eddig 460,000 aláírás gyűlt egybe. A párt — tudvalevőleg — az egyesült ellenzékkel rokon-szenvez és így állásfoglalása a hazafinszempontokat sem nélkülözheti. A pártvezetés tegnap tartott ülésén elhatározta, hogy szept. 15-éig még 50,000 aláírást gyűjt és felszólítja Mezői Vilmos orsz. képviselőt, hogy az így összesen fél millió aláírással ellátott kérvényeket a képviselőház elé terjeszse. A képviselő vállalkozott is erre és szept. 15-én a képviselőház nyílt ülésén az 500,000 aláírással ellátott kérvényt a ház asztalára helyezi.

A politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

— szept. 5.

Az egész politikai világ figyelme az egyesült ellenzék vezérőlbizottságának mai ülése felé irányul, minthogy kétségtelenül döntő szerepe van a szokatlanul felhalmozódott eseményekkel szemben. Különös fontossága van annak az állásfoglalásnak, a melyel a szövetkezett ellenzék vezérkara a választási jog reformját kíséri.

(A vezérőlbizottság ülése.)

A rendkívül nagy fontosságú vezérőlbizottsági ülés ma délelőtt tíz órakor kezdődött a függetlenségi párt tanácskozó termében. Megjelent ottan a vezérőlbizottsági tagok túlnyomó része. Nevezetesen Kossuth Ferenc elnökle alatt részt vettek az ülésen a következők: Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Bánffy Dezső báró, Zichy Aladár gróf, Darányi Ignác, Kossuth Ferenc Tóth János, Zichy Jenő gróf, Kaas Ivor báró, Battyhányi Tivadar gróf, Sággy Gyula, Szederkényi Nándor, Polónyi Géza, Holló Lajos, Rakovszky István, Hock János és Vázsonyi Vilmos. Nem jelentek meg a bizottság ülésén: Komjáthy Béla, Ugron Gábor, Eötvös Károly és Barabás Béla. Ezek ugyanis a vezérőlbizottságban éppen nem névszerű Kristóffy Bokányi féle nemzetietlen politika támogatói, a ligatagjai!

(Kossuth megnyitója.)

Az ülés tíz órakor kezdődött.

Kossuth Ferenc megnyitó beszédében vázolta az általános politikai helyzetet. Hangsúlyozta, hogy az aktuális kérdések igen nagy számban halmozódtak fel s a koalíció

ténykedése elé veszedelmés módon torlódnak, elannyira, hogy igen bölcsek körültekintésre van szükség, miszerint a követendő állásfoglalással sikerüljön. Egyrészt igazolni kell a szövetkezett ellenzék magatartását, másrészt pedig megnyugtató mód fölött felizgatott közvéleményt.

(A vita.)

Ezután igen terjedelmes vita indult, a melynek során az összes időszerű kérdések szóba kerültek. Déli 12 óráig még csak Battyhányi Tivadar gróf, Sággy Gyula és Polónyi Géza szólottak és mind a hárman — hirszerint — újabb szempontokat vetettek fel.

A bizottság ülésének részletei természetesen bizalmasak.

Az ülés folyamán igen sok függetlenségi képviselő jött a körbe, és élénken vitakoztak a helyzetről.

(A határozati javaslat)

A vezérőlbizottság hosszú tanácskozás után a következő határozatot hozta:

„A szövetkezett ellenzék vezérőlbizottsága megbotrányozással látja, hogy népgyűléseken nyílt vagy ballagatos hatósági fedezet mellett tanácskozások folynak a parlament tanácskozási és törvényhozási szabadságának esetleges megvakadályozásáról. Mivel hazánkban a parlament tanácskozási és törvényhozási szabadságát minden támadással szemben élő törvények biztosítják, nem tartotta szükségesnek a vezérőlbizottság e kérdéssel bővebben foglalkozni.“

(A vád alá helyezés.)

Egyhangulag elhatározta a vezérőlbizottság, hogy a jelenlegi kormány vád alá helyezését fogja ajánlani a szövetkezett baloldalnak és a vád alá helyezés indítványának megszerkesztésére albizottságot küld ki. Tagjai: Apponyi, Bánffy, Darányi, Zichy Aladár, Polónyi, Holló, Vázsonyi.

Ezzel a délelőtti ülést d. u. 1/2 2 órakor herekesztették és elhatározta, hogy délután újból összeülnek és ezen ülésen határoznak az általános választói jog kérdése felett.

(A választási-jog.)

A vezérőlbizottság délutáni ülésén tanácskozott a választási reform tárgyában. Alapos, terjedelmes vitát folytatott

az ugyszólván égetővé vált kérdés fölött, melynek eredménye az lett, hogy albizottságot küldtek ki a megfelelő s az elhangzott érveket szem előtt tartó javaslat készítésére. Az albizottság tagjai: gróf Apponyi Albert, báró Bánffy Dezső, Kossuth Ferenc, gróf Andrássy Gyula és gróf Zichy Aladár gróf. Ebből a névsorból kitűnik, hogy a vezérőlbizottság oly alapelvekben nyugodott meg, a melyeket az összes ellenzéki pártok sajátjuknak vallhattak. Az albizottság munkájáról jelentést tesz a vezérőlbizottságnak már legközelebbi ülésén.

Késő éjjel kapjuk a hírt, hogy a vezérőlbizottság ülésén heves vitakozások történtek. A néppárt és az ellenzék ellenezte a választói jog kiterjesztését. Apponyi és Bánffy ellenben mellette foglaltak állást. Zichy Jenő gróf a választói jog kiterjesztését a magyarul irni és olvasni tudó emberekhez kötötte. Műán a vezérőlbizottság megállapodásra jutni nem tudott, Kossuth indítványára albizottságot küldtek ki. Az albizottságba még Vázsonyi Vilmost is beválasztották.

(Kossuth kijelentései.)

Kossuth Ferenc egy újságíró előtt kijelentette, hogy egyes kijelentéseit tévesen magyarázták. **Sem ő, sem a vezérőlbizottság nem gondolnak a leszerelésre és leszerelni nem is fognak.**

Gróf Tisza István Debrecenben.

Harmincéves találkozó.

— szeptember 5.

Közibénk jött Magyarország volt felelős miniszterelnöke, hogy találkozzék tanúiótársaival, kikkel 30 évvel ezelőtt az és kollégiumban érettségi vizsgát tett. Milyen nagy időszak mult el azóta, valóságos emberélet. Az idő rohan, észrevétlenül s tovarohanó sebességét a könnyelműen hívó s gondatlan emberi lélek nem képes felfogni.

Harminc évvel ezelőtt a kollégium pad-

Garam-Szöllős.

(Szeptember 5.)

Kis falucska szélén állok,
Nézem a futó hullámot.
Előttem az öreg Garam
Hőmpölygő sirjába rohan.

Elnézem a hullámokat,
Amaz rózsaszálát ragad,
Emez egy vagy két tárgallyat . . .
Hogy sietnek, hogy rohannak!

Messziről jött, egy-két napja
Azt a kertet csókolgatta,
Dudolt a vén fák tövében,
Melyben ifjúságom éltem.

A mint zug bug, a mit renget,
A felett úgy elmerengek!
Tán jó tündér tanította,
A lombot az szakította.

Járt a kis temető mellett,
Hol szeretteim pihennek . . .
Bus ciprusnak árva bokra
Nézett a futó habokra.

Lágy párnáin a haboknak
Szellemárnyak ringatódnak,
Elvegyül mindnek tohásza
Millió hab kardaiába.

Én szeretteim, ti vagytok,
A távolban el nem hagytok.
Emlékszel te, elfutó hab,
En mi voltam, ők kik voltak?

Egy lépés a Duna árja,
Jajgat s hullámot várja . . .
A habok sirjokhoz érnek,
Vissza többé sohse térnek!

Gáspár Imre.

A régi szerető.

Az első édes csókot, azt sohasem fogom felejteni. Ajkamon a vér szökött ki, amikor olyan mohón szívtam ajkaidról a szerelemnek, a tűznek édes nektárját. De boldog idők is voltak azok . . . Hogy is volt csak?

Te a diványon ültél, én meg veled szemben. Nem is tudom már, hogy miről beszélünk, csak arra emlékszem, hogy fenséges alakod, mint valami égi jelenség, a báj minden pompájában, a varázsköz mindennemű fegyverével, engemet tökéletesen elbódított és megvallottam szerelmemet. Vallomásmat tüztől égő arccal s hódító büszkeséggel fogadtad, miközben kacsóid ajkaimnál tartva epedve esdekeltem s szemeimet rád

függesztve vártam, sorsom elintézését tőled . . . És te azt kérdezted:

— Jönne velem bárhova, ha hívnám?

— Igen, ha akarja megyek Kamesatkába vagy Izlandba; csak egy szót s egy csókodért elmegyek a világ végére is — mondám,

— Jöjjön hát ide mellém!

Ekkor kaptam tőled az első csókot, amit azután sok, nagyon sok követett. Akkor még tavasz volt. A fák rügyei, a piaci füvek, virágok, a nagy, mély álm után fölébredve, mohón szívták magukba a nap éltető sugarait. És én boldognak, kimondhatatlanul boldognak éreztem magamat.

Szeretted te is, tüzes csókjaid a tanuk. Boldognak mondtad magadat, ha láthatsz, ha csókolhatsz, ha ajkaink lehellete éri egymást . . . Ugy éreztem, hogy e frigy örökké fog tartani, hogy nincs hatalom, a mely e vasnál erősebb bilincset széttörhetné.

. . . S milyen rövid lett boldogságom! Legszebb reményeim, vágyaim mily rövid idő alatt szétfoszlottak . . .

Eldobtad az igaz szívet, mely nem ígért neked kincseket, fényt, pompát, de önmagát adta oda cserébe! Nem kívánt tőled sem mást, mint igaz, szerető szívet.

Eldobtad a boldogságot is, amit nem pompa, fény és a hitványságok adnak, ha-

Jában ült gróf Tisza István is, s hallgatta a tudós tanárok bölcs és okos fejtegetéseit, ábrándozó, méla tekintetet vetve tanáraitra, azoknak minden szavát megfigyelte s élesen emlékezetébe véste.

Az ifju s fogékony lélek minden iránt érdeklődött, kibeszélhetetlen könnyedséggel felfogott mindent, s volt a kollégium tanuló közt a legjelesebbek közül való, példányképe a szorgalomnak és igyekezetnek. Nem azért lett mindig kitüntetve, mert ő fia volt Magyarországnak akkori miniszterelnökének, de csodálatra méltó vasakarata, szívós jelleme és kitartása mindent legnagyobb könnyedséggel fogott fel s fiatal kora dacára is a legkitünőbbben ő tette le az érettségi vizsgát.

Apja hallgatagon s némán vett részt a vizegákon, s figyelve fiának okos s értelmes szavaira, a tanárok szinte lesték szavait, úgy, hogy már akkor is annak a tehetséges ifjunak mindenki nagyszabású jövőt jósolt, s mi a sors kedvezése folytán később ugyan valóvá is vált.

Debreceni tanuló korából már kevés az, a mit róla elmondhatunk, mert gróf Tisza István egvike volt a legszerényebb s legcsendesebb ifjaknak, el annyira, hogy ugyanis megvágotta a barátait, azoktól is csak nyugalom, szeretetet s bizalmat várt. Ez az épen, mi a mai tanulókat főleg jellemzi, hogy hiányzik náluk az egymás iránt való bizalom, kölcsönös szeretet és megbecsülés, úgy hogy mikor az iskolától megválnak, úgy s oly hamar elfelejtik egymást, mintha soha együtt s egy iskolába se jártak volna. Gróf Tisza István annyira megbecsülte s tisztelte tartotta már akkor is azt az egy két jó barátot, úgy hogy ez az egymás iránt való határtalan tisztelet még mai nap is meg van közöttük, s meg is lesz, míg életök el nem mulik.

Ide jött tehát gróf Tisza István s a politikai forgatagban, azok közt a végtelen felkorbácsolt s hullámzó szenvedélyes érzelmek s gondolatok közt, melyek most minden lépését kísérik, mégis eljött, hogy a régi barátság emlékének, mely mig mindig hiven lángol az ő szívében, eleget tehessen. Ezért is üdvözljük őt melegen s szívből, hisz az ő szívében is él még a Debrecen iránt való hűragaszkodás.

Itten való tartózkodásáról s barátjaival

nem a szeretet, a béke és az egyetértés. Idegen karjai közé dobtad magad, aki talán csak birni óhajtott, amit és üres ragyogásával elszédít, de egyszermind elrabolja tőled érzelmeidet és erényid legszebbikét. Érezted magad is, hogy hitvány játékszer lettél csak, akit úgy dobálnak szerte szét...

Csendesen, megcsalt összetépett szívvel néztem a női szív e hitványerénytelenségét, majd magamhoz térve megvetőleg fordultam el a szemképráztató, szép, de szívtelen tekintéstől.

II.

Régen nem láttam őt. Azóta már elvirított minden virág. Hidegen sivit a szél a fák levelei között, őszre jár. Már el is felejtetem talán, ha a véletlen élében nem sordorja ismét.

A találkozás elkerülhetetlen volt. Aztán köszöntünk, mint akik egyszer már látták egymást valahol.

Szép volt még mindig, mint azelőtt. Szemében még mindig az a tűz égett, arca piros volt, alakja csinos, szabályos, igéző...

Köszönésemet kissé elpirulva fogadta s lassan haladt tovább.

Megálltam és visszanéztem és ő is visszanézett.

Szívem hevesen dobogott s arra kész-

való találkozásáról tudósítók a következőket jelenti:

Az ünnepi istentisztelet.

A találkozási ünnepségre Tisza István gróf tegnap este a 11 órai vonattal érkezett Gesztől Debrecenbe. Az állomáson Végh Gyula főkapitány és Tóth István építész. régi iskolatársai várták. Tisza István Tóth építészhez szállt. Az ünnepség délelőtt folyt le a kollégium disztermében. Ezt megelőzőleg 9 órakor a főiskola oratóriumában gyűltek össze és istentiszteletet hallgattak. Az istentiszteletet melyet Erdős József theol. tanár tartott, — a „Ó könyörgést meghallgató istenatyánk“ kezdetű zsoltárral kezdődött, majd elénekelték a „Te benned bízunk eleitől fogva“ című zsoltár két versszakát. Az istentisztelet végeztével a tanulótlársak a diszterembe vonultak.

Katalogus olvasás.

A diszteremben megható és kedves jelenet volt, a mikor a régi osztálytlársak kezeit szorongatva megismertették egymást. Itt az egykori ifjak hófehér hajja, öreg tanára Tóth József katalogust olvasott és a távolléteket absenciával látta el. A kik a találkozóknak megjelentek a következők:

Aszalay Gyula főzségi jegyző Békésgyulán, Bartha László Kisküküllő vármegye, árvaszéki jegyző, Bayler István műszaki tanácsos Budapest, Bökösy László földbírtos Bakonszeg, dr. Csengery János egyetemi tanár Kolozsvár, Doma Gyula Pusztajlakai ref. lelkész, dr. Erdős József theologiai tanár Debrecen, Győrössi Mór árvaszéki ülnök Hajduböszörmény, Kondorossy Demeter törvényszéki jegyző Újvidék, Bihar David máv. főellenőr Temesvár, Mogyorósy Ferenc dohánybevéltő főnök Debrecen, Molnár Albert tanító Nagybégány, Nagy Elek lelkész Ujléta, Oláh Károly debreceni városi tanácsnok, Poroszlay Gyula állami számvéviségi főnök Debrecen, Riekl Antal földbírtos Debrecen, Rozgonyi Viktor járásbíró Algyógy, Erczy Kálmán mérnök Mikepéres, Simon Miklós rendőrkapitány Debrecen, dr. Somogyi Zoltán orvos Debrecen, Szabó Gyula, dr. Szabó István orvos Lacháza, dr. Szaploncay Manó vármegyei főorvos Kaposvár, Szoboszlay Sándor földbírtos Tiszaberek, Szokolay Béla hegyközkövesi ev. ref. lelkész, Sággy Gusztáv közjegyző Mezöpetri, gróf Tisza István földbírtos Geszt, Tóth István építész Debrecen, Tóth Péter turkevei takarékpénztári könyvelő, Ungváry Gyula ref. lelkész Tamásda, Varga Lajos

ref. lelkész Nagyrábán, Nánássy Imre lelkész M. Tselek, Szabó Gyula bírtos Kr.-Bétek.

A katalogus olvasás közben az elhaltakra a következő megjegyzést tette Bartha László:

— Adjon az Isten abszentiát az elhunytaknak!

A jelenlevők egymásután mondták nekük felolvasásakor:

— Jelen! A 30 év előtt érettségizett ifjak közül, a kik akkor 77-en voltak, 63-an vannak életben.

Ezután Erdős József tanár megnyitotta az ünnepélyt. Beszédében a régi szép időről szólt s nem egy kedves emléket varázsolt a találkozóra gyűlt, most boldog családapák elé.

Majd Oláh Károly városi tanácsnok üdvözölte az iskolapajtásokat. Felemlítette a barátság minden akadályt ledöntő erejét, a mely most is összehozta őket és szilárd kapcsolatot fog képezni közöttük a jövőben is.

Varga Lajos nagyrébei lelkész szólott ezután a tanulótlársakhoz. Éltette az akkori tanári karnak még most is életben lévő két tagját, Tóth Józsefet és Nagy Eleket.

A beszédre Tóth Józsefet szivreható szép szavakkal válaszolt. A meghatottságtól remegő hangon szólott az eltelt harminc esztendőről és könny fakadt nem egy iskolatárs szemében, a mikor a galambösz tanár így fejezte be szavait:

— Kedves volt tanítványaim! Nem dicselkedhetem a Grachusok anyjaként fiaimmal, de veletek, mint volt tanítványaimmal igen!

Lelkes éljenzés és taps hangzott a beszéd nyomán a melylyel az ünnepély véget ért. A tanulótlársak ezután megtekintették az ő kollégiumot, a hová sok kedves emlék fűzte őket. Majd az udvaron lefényképezték mugukat.

A régi iskolatársak elhatározták, hogy 10 év múlva ismét találkoznak. Ennek a mai napnak emlékére alapítványt tettek. A gyűjtés 375 koronát eredményezett s azzal boszájtották ezt az összeget a Debrecenben lakó iskolatársak rendelkezésére, hogy azt a találkozással kapcsolatosan használják fel valami jótékony célra.

A lakoma.

Délben a Bika szállodában gyűltek össze a találkozókn megjelent osztálytlársak disz-

tett, hogy menjek utánna. Megtettem és megszólítottam:

— Hova megy?

— Haza indultam — mondta röviden.

— Engedje meg, hogy elkísérjem.

— Tessék, magam is vártam — volt a válasz és együtt mentünk tovább.

— Gondolta, hogy én még valaha hazafogom kísérni?

— Nem, csak egy perccel előbb, amikor szemtől szembe láttam magát és tudtam bizonyosan, hogy szó nélkül nem fog mellettem elmenni.

— De maga már nem a régi ugye? Mint volt valamikor.

Nem szólt ő erre semmit csak rám nézett, mint ahogy én néztem ő rá egykor. Szíven hevesen vert, a vér arcomba szökött. Félre tettem a szándékomat, hogy őt hidegen emlékeztessen csak az elmúltakra. Ohajtottam őt ismét karjaim közt ölelni és csókolni hosszan, sokáig...

Megbocsátok neki csak ezután szeressen. Mindent elfeledek csak még egyszer legyen ő az enyém.

Még néhány szót váltottunk hazáig. Bekísértem lakásába és segítettem a felbőjtését levetni.

— Foglaljon helyet, csak egy pillanatra várjon, itt leszek.

Távozott a mellékajton, én pedig lázasan igazítottam toalettemet, amely mindig kiérdemelte tetszésemet, csak most nem akart állani sehogy sem. A dolgot abba hagytam, mert hallottam ismerős kopogását. Készültem azt a várat bevenni ismét, amely egykor már az enyém volt, amit elvesztettem és ami oly nehéz fájdalmat rőt rám már. Tervemmel el sem készülhettem mire benyitott. Felém sietett és így szólt:

— Kérek egy pusztit!

— Nem, te adj előbb — hebegtem, mire arcom hatalmas csókjától már lázban égtem.

— Adj most már te!

És én is meg csókoltam őt.

Aztán ültünk szótlánul, mig vérem folyton csillapodott. És visszagondoltam az elmúltakra... szíven megrezzent.

Felálltam és szótlánul rendbe szedve magamat, köszöntem és csak ennyit mondtam neki az ajtóból vissza fordulva:

— Zizi, maga nem a régi.

Kint a szél élesen sivitott s az arcomhoz csapkodta a sárgult, hulló faleveleket...

Sarkady István.

ebédre. A banketten többen pohárköszöntőt mondtak. A legelsőt Csengeri János dr. kolozsvári egyetemi tanár mondta. Megemlékezvén a régi tanári karról s poharát a még élő Tóth József, Nagy Elek, Géressy Kálmán és Kovács Jánosra ültette. Bartha Károlyt az elhunyt diáktársakról emlékeztet meg.

A száműzött politika.

Igen természetes, hogy sokan azt hiték, hogy a diszében a politikáról is szó fog esni. Erre azonban nem került sor, mert habár Tisza István gróf, az ország volt miniszterelnökétől egyesek nyilatkozatot vártak, Nánásy Imre lelkész, felköszöntőjében kijelentette, hogy a politika száműzések ez alkalommal.

Általános helyesléssel találkozott ez a kijelentés. Kisebbség azonban mégis történt Tisza István politikai szereplésére.

Nánásy Imre ugyanis pohárköszöntőjét Tisza Istvánra mondta. Kijelentvén benne, hogy az osztálytársak között Tisza az egyedüli a ki nagyobb méltóságot ért el és a dicsőség útját a szenvedés kálváriájával járta végig.

Tisza István ajkán a szavak hallatára mosoly jelent meg s Nánásy után ő emelkedett szólásra.

— Reflektálni óhajtok Nánásy barátom szavaira — mondta a többek között — a melyekkel a szenvedések kálváriáját említette politikai szereplésében. Hát nem kálvária volt az kedves barátom, dicsőségnek se mondhatom az utamat, hanem kötelességet teljesítettem csupán. És a kötelesség tudás engem mindig készen fog találni a jövőben is. Ezután régi időkről emlékezett meg a volt miniszterelnök. Majd így végezte beszédét:

— Titeket pedig kedves barátaim arra kérlek, ne mint politikust, hanem mint a diákélet osztályosát tartsatok meg jó emlékezetetekben és szeretetek, úgy a hogy én szeretlek benneteket.

Zugó taps követte Tisza beszédét. Pohárköszöntőt mondtak még Oláh Károly, Varga Lajos és mások.

A bankett kedélyes hangulatban a késő délutáni órákig tartott. Tisza István gróf a délutáni gyorsvonattal Gesztre utazott Debrecenből.

Egyház és iskola.

Megnyitó istentisztelet. Az ev. ref. főgymnázium megnyitó istentisztelete folyó hó 9-én lesz a Nagytemplomban s még ugyan az nap délután a rendes előadások is megkezdődnek.

Egyházmegyei közgyűlés. Tegnap egész napon át tartott a mai és a holnapi egyházmegyei közgyűlést előkészítő értekezlet. A tárgysorozatot állapították meg véglegesen, megvitattva annak egyes pontjait.

NAPI HIREK.

Öregember vénasszony.

— szept. 5.

Ugron Gábor nevezte volt „vén asszony”-nak Fejérváry bárót. Lehet valami a dologban, mert a generális ur megemlékezvén Justh Gyulának igen nagy viszhangot kellett, battonyai kijelentéséről, igen szánalmas kijelentéseket tett.

A „Bud. Tud.” jelenti ugyanis, hogy Fejérváry Géza báró miniszterelnöktől megkérdezték, vajon a Justh Gyula képviselőházi elnök által Battonyán a kormány tagjairól állítólag tett nyilatkozatra szándékozik-e reflektálni?

A miniszterelnök erre, következőleg nyilatkozott volna:

„Már június havában kijelentettem a magam és minisztertársaim nevében épen Justh Gyula előtti, hogy az összes ellenzőken nincs ember, őt is beleértve, ki bármilyen támadással képes volna minket önértünkben, becsületünkben és kötelességünk teljesítésében legtávolabbról is érinteni. Justh Gyula házelnöknek Battomán a lapok szerint — legutóbb ebéd utáni pezsgős hangulatban tett nyilatkozatával szemben csakis említett kijelentésemre hivatkozom!”

Azt hinnék, hogy egy Apponyi, Andrássy, Bánffy, Kossuth és a többiek mégis csak megtudnák sérteni a dühös öregot, ha — akarnák!

Napról-napra.

— szept. 5.

Fejérváry nyargal . . . Fura

Legény a kabinet ura!

„Post equitem atra cura.”

Hová, háová vén rokkant ur?

„Kérdezze meg a lovamtul,

Grác felé vonszol roppantul!”

Vén gavallér fut az utcán

Paróka a feje báján.

„Azt a rózsát, bájos tündér!”

„Odaadom egy hajfűrtér!”

„Általános szavazatjog,”

Ugron is e mellett pattog.

Ahán, értjük! a spárkassza!

Am ez az ügy ne aggassza.

Mire érte helyt kell állni,

Hol lesz már Kristóffy, Lányi!

Félhivatalosok örjögése.

— szeptember 5.

Érthető emberi részvétellel szemléljük a félhivatalos lapok szerepét. Ezek a szegény nyomtatott papirosok nem is teljesíthetnek másként a törvénytelen kormánnyal szemben elvállalt kötelezettségeiket, mint úgy, a hogy cselekszik, vagyis az igazság fejtegető állításával és nevetségesen ható elferdítésével.

E tekintetben példányszerű, a mit a „Magyar Nemzet” mai száma művel. Megtámadja Pécs városának a törvényes ellenállás dolgában történet, erélyes ellenállását a többi között a következőket írja:

„Elérkezünk a sötét kétségbeesés határához. Ez tovább nem tűrhető. **Örült, elvakult emberek kezéből ki kell csavarni azt a fegyvert.** Amely törvényhatóság oly vakmerően és kihívóan sérti a törvényt, a mint azt Pécs városa közgyűlése tette, azon törvényhatóság **ön maga rugta ki lábai alól a törvényes alapot, összetörte törvényességét, léte jogosultságát.**”

Ez a förmedvény azonban — szerény véleményünk szerint — akkor nem lenne hülye és nevetséges, ha azt a „Magyar Nemzet” az őt fentartó kormány ellen intézte volna!

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délután Kovács József polgármester előnöklete alatt tartotta meg rendes havi ülését, a melyen a szokásos havi jelentéseket terjesztették elő a szakreferensek.

— **A közegészség Debrecenben.** Debrecen város kül- és belterületén a közegészségi viszonyok kedvezőbbek voltak, mint

az előző hónapban. Ragályos betegségek közül említésre méltóan csak a hasihagymáz uralkodott. Ebben összesen 53 ember betegedett meg, ezek közül elhaltak hatan. Megjegyzendő itt, hogy a hasihagymáz minden évben fellép Debrecenben s például a múlt, 1904. évben 87 betegség volt tifuszban, a kik közül 22 halt meg. A kerületi orvosok 84 fekvő és 594 járó városi szegényt gyógykezelték.

— **Könyvtárnok választásról.** A kollegiumi felsőbb tanulók könyvtárnokául az iskolai évré hittanhallgatót fognak választani. Jelöltjük: *Baróthy István* és *Váczy Ferenc*. Mindkettőjüknek van pártja. Az eredmény egyelőre bizonytalan.

— **Debrecen adózása.** Debrecen város közönsége az elmúlt hónapban egyenes adóban befizetett 34,568 koronát, 232 ezer koronával kevesebbet, mint a múlt év e hónapjában. A hátralék 1,759,862 korona. Befizettek továbbá hadmentességi díjban 432 kor. bélyegjövédékben 58,925 kor. jogilletékben 20,315 kor. dohány jövédékben 154,493 kor.; fogyasztási és italmérési jövédékben 25,000 kor. Fizetési halasztást öt esetben engedélyeztek.

— **Az állomás facérjai.** Mióta városunkban a szép és új nagy vasuti állomás megnyílt, melyhez hasonló Magyarországon a vidéki városok közt csak is Temesvárott van, azóta maga az állomás belseje gyűlhelye mindenféle facérnépek. Nem a várótermekben gyűl össze ez a sepredék népség, de a folyosókat lepik el s kényelmesen üldögélnek az oda kitett lócákon. Leskelődnek, kritizálnak, füstölnek, köpködnek s alkalom adtán mikor már nagy a tolongás, prédára lesnek s a zsebekben kotoráznak. Második eset van bejelentve, hogy ott a folyosókon megjegyzett zsebmetszők tartózkodnak, mert mind a két esetben tolvajlásról van szó s épen nőket ért ez a baleset, hogy pénztárcáikat vasuti jegyeikkel ellopták. Ajánljuk is mindenkinek, ki Debrecenből elutazik, hogy zsebt fogva haladjon végig a folyosókon, nem lehet tudni, honnan kél elő egy gazember, egy tolvaj, kinek könnyen áldozata lehet a gyanútlanul tova menő. Minden nagy városban, hiszen már Debrecen is elég nagy város ahhoz, ki van írva, — hogy „*óvakodjunk a zsebtolvajoktól*”, ezt feltűnő holyre *kifüggesztve* bizonyára mindenki észre venné s így legalább elejét lehetne venni sok keserű tapasztalatnak.

— **Az új bérkocsi szabályrendelet.** Végh Gyula főkapitány a holnapi tanács ülésre nagyfontosságú előterjesztéseket fog tenni a bérkocsi szabályrendeletre vonatkozólag. Végh Gyula a most érvényben levő szabályrendeleteket teljesen hatályon kívül akarja helyezni és egész új, gyökeres nyitást akar létesíteni. Hiánya az új szabályrendeletnek az, hogy kizárólag óradíj szerint fizettettek a bérkocsik és pedig egyfogatu kocsinak jár óránként egy korona, kétfogatunak két korona. Eddig a bérkocsi tulajdonos nem adhatta el engedélyét, az új szabályrendelet szerint az eladható a főkapitány hozzájárulásával. Továbbá minden kétfogatú bérkocsi tulajdonos tarthat egy számolatlan kocsit, a melyet azonban csakis a külsőségeken használhat. Husz új bérkocsi engedély kiadását is javasolja a főkapitány.

— **Hajdumegye határozatát megsemmisítették.** Tegnap délelőtt érkezett le a belügyi titkárvezető leirata Hajdúvármegye alispánjához, amely szerint a vármegyei közgyűlésnek az önkéntes adók beszédése, az önkéntes

sen jelentkező ujoncok belépési nyilatkozatát megtagadó, nemkülönben a 45-ös bizottságot a törvényhatóság terhére, kölcsönfelvételre vonatkozó határozatát megsemmisíti. A megsemmisítő határozat már ismert sablon, miért is szözszerinti közlése felesleges. Rásó Gyula alispán holnap délelőtt tesz jelentést Domahidy Elemér főispánnak, hogy a belügyi törvényadta jogánál fogva megtagadja és az ellen felir. Ha a belügyi darabont új rendeletet intéz hozzá, akkor a leiratot a közgyűlés elé viszi.

— **A ziháló motor.** Soha városunkban valamiről annyit nem irtak, annyit nem beszéltek, mint a heiyi kis vasutról, sokszor bár okkal, de szokszor nagyon alaptalanul is. Hát még a motorról mennyit lehetne írni, erről a dübörgő masináról, mely szinte félemlengetően száguldozik főutcánkon végig. Hogy a motor mily rettenetes módon megfárasztja az embert, arról csak annak van fogalma, ki a motor rázkódtatásait tényleg végig szenvedte. Sokan vannak, a kik irtóznak tőle, egyszer ülték rajta, de másodsorára felülni ments Isten. — Inkább várak még 10 percig, bevárom a rendes helyi kisonnát, de erre az átkozott masinára felnem ülök többet, — így mondja ezt már a debreceni ember. De a vidéki, az felül rá, annak mindent meg kell próbálni, ha már egyszer Debrecenbe jött, akár jól esik, akár nem. Már nem is mese, de tény, hogy egy debreceni atyafi, ki bizonyos bajától nem tudott szabadulni, addig rázats magát a motorral ki az erdőre s vissza a városba, hogy a betegsége teljesen megszűnt. Tehát be van bizonyítva, hogy a motor sok esetben még jó tékony hatása is.

— **Szabadságról.** Varga Elemér dr. polgármesteri titkár tegnap tért vissza szabadságáról és hivatalát ismét felfoglalta.

— **Lelekészek találkozója.** Tegnap délelőtt gyűltek össze Debrecenbe 10 éves találkozóra a ref. kollegiumban 1895. esztendőben érettségét tett lelekészek. A találkozó a következő iskola és pályatársak jelentek meg. Juhász László győrtleki lelekész, Kerestessy Károly kisszántói, Nagy Márton tépei, Halápi Mátyás zsuzki, Siposs Károly hadad nádasai, Paulay Viktor magyar gyerdi, Losonezy Endre h. m. vásárhelyi, Ablonezy Pál zeleméri és Kovács Lajos kisvárdai lelekészek. Az iskolatársak 8 óraker istenitiszteletre gyűltek össze, majd felkeresték a régi tanáraikat, a kiket üdvözöltek. Az üdvözölésre Csiky Lajos válaszolt. Délben az Angol királynő szállóban társas ebéd volt.

— **A város közrendészete.** Az elmúlt augusztus hónapban a debreceni rendőrség által letartóztatott összesen 209 egyén, a kik közül a kir. ügyészségnek átadatott 10. A többi pedig a rendőrség által lett megbüntetve, A rendőrfőkapitánysággal 46 egyén láttatott el iparengedélylyel s ezek révén 520 kor. fizettetett be a házipénztárba. Munkakönyv 59 adatott ki.

— **A katonai létszám városunkban.** Debrecenben augusztusban volt cs. és kir. katoná 459 ember 271 lóval. M. kir. honvéd 630 ember 16 lóval. A lakosságnál be volt szállásolva 150 póttartalékos honvéd, továbbá 129 huszár ugyanannyi lóval.

— **Nem nézheti el.** Nem régen történt az alábbi érdekes eset:

A falusi jegyző a székesfővárosban járt fontos ügyben. Magával vitte a falu bíráját Buzás uramat is.

A napi fáradság után pihenni egy előkelő szállodába tértek. A jegyző ur jól érezvén magát a puha párnák közt, sokáig aludt. Buzás uram pedig a nem szokott kényelemből is, de meg megszokásból már a kakással felkelt.

A szobalány azt hiva, hogy a jegyző is felkelt, takarítani ment be. „Hát a Nagyságos ur alszik!? az öreg Nagysága már régen kint van!” mondja a szobalány.

— Kint van? kérdi bámulva a jegyző ur.

— Kint bizony már hajnal óta; segít cipőt pucolni az inasnak a folyasó végén.

Jegyző ur hirtelen ruhát szed magára és odamegy a bíró ur elibe:

— Hát kend Buzás uram mit csinál?

— Jegyző ur instálom nem nézhetem, hogy ez előtt a szegény ember előtt ilyen halom cipő van; ráértem, hát segíték az istenadtának.

— **Élet és halál; házasság.** Debrecen városban a múlt hóban született 149. ev. ref. 2, ag. ev. 29 róm. kath. 7 g. kath. 19 izr. Összesen tehát 206 gyermek. Ezzel szemben meghalt 199 egyén s így a születések 7 esettel múlták felül a halálozások. — Augusztusban városunkban házasságra lépett 23 ev. ref. 3 róm. kath. 6 izr. 12 vegyes pár.

— **Eltaálta.** Öt-hat diák ember ácsorog a kollégium sarkán és kritizálják az arra menő tarkabarka szépséget. Egyszer indítványozza az egyik:

— „Gyerünk fiuk mulatni!”

— Menjünk! volt a válasz egyhangulag és elindulnak.

Visszanéznek, hát látják, hogy egy társ elmarad közülök.

— Hát te miért nem jössz, kérdik tőle.

— Nincs csak 60 krajcárom — volt a válasz.

— Kevés, kevés — mondják többen.

— Biz az elég kevés ahhoz, hogy sok legyen — szól karját leeresztve az egyik fiu, a ki már-már látni is akarta!

— **Rendőrségi revolverek.** A főkapitány intézkedése folytán a rendőrlégénység az éjjeli szolgálatra revolvert kap, a nagyérdői különítvány azonban éjjel nappal is köteles a revolvert viselni. A revolverek a csendőrség régi revolverei közül valók, de még használható állapotban vannak.

— **Uj seprő jól seper.** Az utcaseprők eddig hosszú seprőkkel oly óriási port csaptak, hogy a közönség még az utcát is elkerülte, ahol sepertek. A főkapitány intézkedett, hogy az utcaseprőket gömbszerű seprőkkel lássák el, amelyek nem csapnak nagy port és jól sepernek.

— **Finn-magyar házasság.** Nem először történik, hogy finn rokonaink közé, tanulmány céljából került magyar tudósok nem csupán elméjüket, hanem szívüket is gazdagították értékes kincsekkel. Egyszóval szerelemre gyultak és megházasodtak. Először kiváló nyelvtudósunk, dr. ifj. Szinnyey József helyezett magyar főköztölt egy bájos finn leány, ott akkor kitűnő színésznő fejére. Most egy másik jeles nyelvész és népisemtetős leánya nyerte el a boldogságot. Helsingforsból. Azt jelentik ugyanis, hogy Herman Antalnak, az ismert etnográfusnak házában eljegyzés volt a minap: Etelka leánya jegyet váltott Wichimann Yergő helsingforszi egyetemi tanárral. A fiatal pár az esküvő után három évig a ceseremiszek földjén fog lakni, s ez idő alatt a magyarral rokon nép történetét, nyelvét és néprajzát fogja kutatni. A gyűjteményt felerészben a Magyar Nemzeti Múzeum fogja megkapni.

— **Elesett az utcán.** A Piac utcán elesett Lakatos Lidi 56 éves szakácsné. Mindenki azt hitte, hogy baleset történt vele, pedig csak berugott. A részeg szakácsné a bűnügyi osztályon aludta ki mámorát.

— **A véleményes tünemény.** Egy szomszédos község bírójának a minap ugyancsak megfájdult a feje. Egy falubeli gazdálkodó jelentette neki, hogy az éjjel az egyik sertés kimult, még pedig igen furesa körülmények között. A bíró mindjárt rosszat sejtett és legott arra gondolt, hogy sertésvesz veszélye kóborog a határon. Hívatta sebtén az esküdteket:

— Komám, baj van.

— Vajjon?

— Tánccos Vendel malaca megdöglött.

— Az az én házamnál is megesezt.

A bíró megijedt és nyargalt a saját sertésoljához, melyben egy szelid malac szintén az utolsót rugta. A bíró bujában a faluházára ment s a szolgabírónak jelentést teendő a veszedelemről, ilyen irásos levelet menesztett a járási székhelyre:

Álalam jelentetik, hogy a faluban három sörtevés véleményes tünemény között elhalálozott.

Ami annyit akart jelenteni, hogy a véleményes az, hogy a sertések a veszedelmes sertésvesz tüneteit között pusztultak el.

— **Iparváltások.** Az elmúlt hóban ipari engedélyt váltottak a következők: Balázs Béla asztalos, Nagy József lakatos, Király Sándor kőműves, Winkler Mária cipész, Vince István mészáros, Zöld József szabó, Marozán György eszmadia, Daróci Mátyás cipész, Varga Zsigmond kőfaragó, Gyarmathy János borbély, Balázs Sándor kőműves, Pálkás Mihály ács, Papp József pék, Végvári István, Doró Ferenc szabó, Skót Ferenc fegyverműves, Balogh Károlyné fodrász, Krajnik József kosárkötő, Láng Adolf mészáros és Molnár Ferenc a női szabó mesterségre.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kárákatban.

x **Alföldy Károly** tánciskolájában az őszi tanfolyam szeptember hó 11-én kezdődik. Beiratásokat elfogad lakásán Péterfia utca 2. szám.

x **Tankönyvek** kiváló erős tábla, len cérna füzéssel jutányos árban kötetek Antalffy Ferenc könyvkötészetében, Piac-u. 31. a., a városházzal szemben.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Ki csapta be a másikat?

— szeptember 5.

„Mindkettő sir, egy se nevet...”

Witte (Uppmannból füstölve): Nos, kedves kollega ur, hogy érzi magát?

Komura (édesgyökert rágyva): Köszönöm, rosszul.

Witte: Öszintén sajnálom, de ugye átlátja, hogy nekem nem lehetett céloz az ön jólétéről gondoskodni, hehehe.

Komura: Nem is tehettem volna, kedves kollega, mert ön nem szakács. — En pedig rosszul érzem magam, mert rosszul ettem.

Witte: Kitűnő diplomata, kitűnő diplomata, nekem elhiheti, mert még kitűnőbb diplomata vagyok. De remélem, az a dolog nem komoly.

Komura: Melyik?

Witte: Hát... izé... az az önhasfelmetszés.

Komura: De bizony komoly, ebből is láthatja, hogy igazat mondtam, mikor azt mondtam előbb, hogy többet nem engedhetek, mert nekem is annyiba van.

Witte: És mégis engedett, hehehe.

Komura: Bizony, de nem hitte el, hogy ez a hasamba kerülhet.

Witte: Kedves kollega, hehehe, most már tul vagyunk rajta, most már megmondhatom: én elhittem, sőt tudtam, hogy ön nem engedhet többet és én az ön helyén nem is engedtem volna.

Komura: S mi történt volna, ha én nem engedek?

Witte: Hehehe, hát megadtam volna én?

Komura: Ezt csak úgy mondja, hogy engem ugrasson.

Witte: Most már tul vagyunk a dolgon, hehehe, hát akarja látni az utolsó táviratot, a mely fölhatalmaz egész Sachalin átengedésére és hadikárpótlás fizetésére?

Komura: Igazán?

Witte: Isten ucsce.

Komura: Hihhi.

Witte: Nem hiszi?

Komura: De igen, hihhi. Csakhogy én is mutathatnék magának táviratot, amelyben hihhi...

Witte: Csak nem?

Komura: De igen, hogy nem kell se Sachalin, se hadikárpótlás, hogy odaadhatom az egész háborút egy pipa dohányért, mert már ennyit se ér.

Witte: Igazán?

Komura: Isten ucsese, hihhi.

Witte: Hehehe.

Komura: Hihhi.

Witte: Hehehe.

Komura: En jól jártam.

Witte: En megjártam. De azért maradjon közöttünk a dolog, ne tudja a világ, hogy mi ketten vagyunk a világ legnagyobb...

Komura: Diplomatai?

Witte: Nem ezt akartam mondani.

Riporter.

SZÍNHÁZ.

* A Zilahy Gyula drámai pályázata.

A Zilahy Gyula által kitűzött 1000 koronás jutalomra beadott Csokonai drámákat elolvasták már a bíráló bizottság tagjai, de a pályaművek sorsa felett még sem történhetik döntés októbernél előbb. A bíráló bizottság egyik tagja, Szávay Gyula ugyanis ezt hónapokos külföldi tanulmányuton tölti, a bíráló bizottságnak két színész tagját pedig, t. i. Zilay Gyulát és Szakács Andort az aradi színi előadások annyira elfoglalják, hogy szeptember vége előtt ők sem érnek rá a bizottsági értekezletre eljönni. Így hát a pályázóknak még egy pár hétig türelemmel kell lenniök, amíg megtudhatják, hogy melyikük fejére terem — ha ugyan terem — habér.

* **Színházi bérlet.** Zilahy igazgató a bérletre vonatkozó előleges jelentéseket f. hó szept. 9. 10 és 11-én szétfordatja. Ő maga f. hó 12-én délben érkezik városunkba, délután 3-kor megnyitja a színház előcsarnokát és nyomban megkezdí a bérletek előjegyzését.

* **Villanyár a színpadon.** Zilahy igazgató a „Lisistrata” című operethez teljesen új korhű díszletet készített Budapesten. A 2. ik felvonásban a színpad valóságos Szent János bogár erdővé változik át. A megszámlálhatlan apró kis villany izzóktól, ugy szintén a személyzet is tele lesz ilyen apró villany izzókkal a mi már magában is látványosság számba fog menni.

TAVIRATOK.

A békeszerződés.

Portsmouth, szeptember 5. A békeszerződést még csak holnap délután 3 órakor írják alá.

A király hadgyakorlaton.

Stekna, szeptember 5. Ő felsége reggel 7 órakor legszűkebb kíséretével, köztük Windisgrätz herceggel, lóháton a hadgyakorlatokhoz ment Vitkov felé, hova a hadgyakorlat vezetésére 6 óra 30 perckor indult el. Az idő szép.

Megostromolt kolostor.

Konstantinápoly, szeptember 5. A porta jelenti, hogy a leskai kolostort ostromló albánokat a kirándelt csapatok visszavonulásra kényszerítették és a bucsujárók ma teljes épségben visszakerültek.

Jön az Ultonia.

Fiume, szeptember 5. Az Ultonia nevű kivándorlási hajó a liverpooli dokból ideérkezett. Eddig több, mint ezer utas érkezett ide, a mely az Ultonián csütörtökön indul New Yorkba.

Ujabb vérfürdő Kisenevben.

Kisenev, szeptember 5. Ma kellett volna Perlmann Lea nevű szegény asszonyt eltemetni, a kit a minap utonállók megöltek. A gyászmenet zsidókból és orosz munkásokból állott. Egyszerre csak lövések dördültek el, rendőrök és draganyosok jelentek meg kivont karddal. A holttestet az u'ca közepére dobták, a honnan azután az embertömeg elszállította. Sok ember megsérült, részben kardvágások, részben lövések által. A hírlapudósítóknak a rendőrség megtiltotta a temetésen való részvételt. A megsebesülteket rendőrtisztviselők szállították a kórházba. A közönségnek nem engedték meg, hogy a megsebesülteket kísérik. A zsidó kórházat csapatok tartják bekerítve. 50 embert letartóztattak. A tömeg gyorsan széteszlott. A rendőrség épülete és a zsidó kórház előtt nagy csoportokban állanak a letartóztatottak, illetőleg a megsebesültek hozzátartozói, hogy betegek sorsáról hirt vegyenek. Estefelé helyreállt a nyugalom. A város főbb pontjait katonai őrség tartja megszállva. A sebesültek számát meg nem konstataáltak hivatalosan.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, szept. 5.

Buzakinálat és vételkedv javult. — Nyugodt irányzat mellett 45,000 métermázsza került forgalomba 5-10 fillérel olcsóbb áron. Egyébb gabonauemek nyugodtak. — Idő: szép.

Buza októberre	15.78—80.
„ áprilisre	16.40—42.
Ross októberre	12.80—82.
„ áprilisre	13.48—50.
Zab októberre	11.94—96.
„ áprilisre	12.54—56.
Tengeri szeptemberre	13.20.—22.

Törvényszék.

Hókusz pókus szanatórium.

A természetes gyógymód apostola.

— szeptember 5.

Fazekas Dániel debreceni lakos, hatvanéves öreg ur orvosi oklevél híján a természetes gyógymód apostola. Budepesten ez előtt szanatóriuma volt, ahol aztán a beteget gyógyította a saját módszere szerint.

Hogy milyenek az ő gyógyító szerai, azt egy vaskos kötetben írta meg és terjesztette, azonban a kartársai, akik nem ismerik el őt kollégának, mert diploma nélkül nincs orvos, nemcsak azt vonják kétségbe, hogy gyógyít, hanem egyenesen azt állítják, hogy visszaél a közönség bizalmával.

Igy dr. Andreánszky Jenő fővárosi orvos még 1902. évi január havában cikket írt egy napilapban Fazekas uram működéséről és azt állítja, hogy a természetes gyógymód apostola először az egészségre föltte ártalmas szerekkel elaltatja a páciensét, az után hókusz-pókuszszal, ráolvasással és imádkozással gyógyít, mint a középkorbeli javasszonyok.

Fazekas Dánielt rendkívül elkeserítette ez a cikk.

Bántotta, hogy az ő diplomás kollégái „ellenséges indulatu leleplezésekkel” ijesztgetik el tőle a pacienseket, ott is hagyta a szép fővárost és Debrecenbe tette át lakását a gyógyteremmel együtt.

A támadó cikkért rágalmazás címén sajtópört indított dr. Andreánszky Jenő orvos ellen, Panaszában elmondja, hogy habár sok száz olyan ember köszöni az ő gyógymódjának életét, akiket már az orvosi tudomány nem tudott segíteni, mégis Andreánszky kenyérrigységből szövetkezve az ő legnagyobb ellenségeivel a valótlan állítások egész özönét zudította ellene.

Az ádáz ellenségek között felsorolja az öreg ur az ő csinos feleségét, Lónyay Boriskát is, aki ellen már a válópört is megindította. Érdekes különben, hogy tárgyaláson az ő igazának bizonyítására szintén Lónyay Boriskára hivatkozott, akit gyógykezelt és aki neki köszönheti, hogy most épp egészségeknek örvend.

A budapesti büntetőtörvényszék vád alá helyezte Andreánszkyt és a sajtópört tárgyalását a mai napra tűzte ki. A panaszos képviselőt dr. Benedek János országgyűlési képviselő vállalta magára, a vádlott védelmét pedig dr. Platty György látja el.

A tanúk között szerepei dr. Münnich Károly törvényszéki orvosszakértő is. Ítélet hozatalra előreláthatólag csak szerdán kerül a sor.

§ A debreceni ügyészség forgalma.

A debreceni kir. törvényszéki fogházban az elmúlt augusztus hónapban összesen 169 férfi és 22 nő volt fogva, a kiknek rabkeresménye 1892 koronát tett ki. Ezen összegből a rabok osztalékul 94 koronát kaptak.

Nyilt-tér.

Utazásnál esészerű. — Nélkülözhetetlen rövid használat után. Orvosilag megvizsgálva.

Bécs 1887 Julius 3

Kalodonit

nélkülözhetetlen

Fog-Krém.

A fogak tisztán tartására eltávolít minden szenny a fogusak között, ártalmas szreket megsemmisít frisztító üdítő hatása, mely „Kalodonit” név alatt az egész művelt világban el van terjeve, mint a legkitünőbb fogtapsz.

— 2 —

Van szerencsém a m. t. vevőközönséget értesíteni hogy tulhalmozott raktár miatt a

férfi divat cikkeket

(u. m. ingeket, alsó nadrágokat gallérokat kék-előket, kalapokat, nyakkendőket stb.)

beszerzési áron alól

bocsátom áruba.

Ezen kedvező bevásárlási alkalmat a m. t. vevő közönség szíves figyelmébe ajánlom.

Tisztelettel:

BORSOSKATA,
DEBRECEN, Városháza.

Szülők és tanulók figyelmébe.

**Uj és ódon
Tankönyvek**az összes iskolák részére a legújabb
kiadásban, valamint**írószeresek, iskolai táskák**könyvszijak és rajzeszközök
feltűnő olcsó árban

kaphatók

Hegedűs és Sándor

előbb László Albert és Társa

könyv- és papír áruházában

DEBRECEN,

Kossuth-utca 11. szám.

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek**3% Magyar Jelzalog Hitelbank** nyeremény sorsjegyek.**3 huzás évenként:** a legközelebbi f. é. június hó 25.**3 főnyeremény évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.****3% évente 6 korona** kamat jövedelmezőség.**100 drb.**ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk
50 tag részére, oly formán, hogy minden tag**25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében,**jogot szerez, az időközi esetleges nyereményekre, a teljes befizetések után pedig
2 drb eredeti**3% magy. jelz. nyerem. sorsjegyre illetve nyeremény jegyre.**

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.

Iskolás fiuk és leányok részére

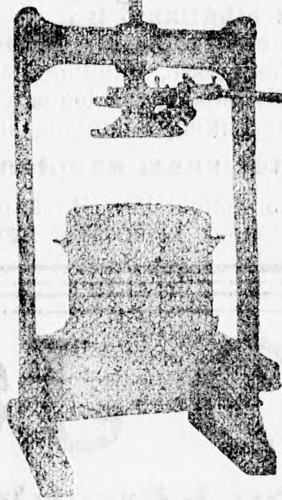
ajánlunk:

**Fehérneműeket,
Paplanok,
Matracok,
Flanell takarók,
Zsebkendők,
Nyakkendőket.**

Óriási választékban

DONOGAN ÉS SOMOSSY

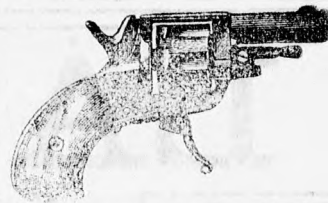
Debrecen, Klistemplombazár.

„Ursus“a legtekélyesebb vasgerenda szerkezetű szabadalmazott
borsajtó. Felső nyomással, a törköly egy darabban vehető
le, a must vasrészekkel nem érintkezik s így a bor megfeketedése
kizárva. Legmasabb nyomóképesség. Hóni gyártmány.Budweisz-i és honi gyártmányu
porcellán, valamint meidinger-köpeny és öntöttvaskályhák,
minden szerkezetű vas és porcellán-burkolatu **konyhák.**Vadászfegyverek és felszerelések revolverek, hüvelyek.
Lőpor áruda Ujdonság! **Browning** rendszerű ismétlődő
tegyver 1903. minta.

Képes árlap ingyen és bérmentve.

TÓTH GYULA

Debrecen, Piac-utca 20-27.

Zacherlin
Nagyon segít és utólérhetlen féregpusztító
Üvegekben vásároljuk.

Kapható:

Debrecen

Csanak József
Crisco Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Fritsch Károly
Ganovszky Lajos
Gőczey István
Havas József
Jósa és Jóna
Kertész NándorKlein Ignác
Kóhn Henrik
Kömlyssy Lajos
Kontsek Géza
Kernhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc
Rickl Antal JózsefRóth Antal
Tóth Kálmán
Várray József
Gőczey István
Böszörményi István
Molnár Jenő.
Kornhoffer József
Kertész Miklós
Berettyóujfalu:
ifj. Weiszberger Ignác
Ermihályfalva:
Grósz HermannLévay Vince
Pollák Móric**Hajduböszörmény:**Gemeinbeck József
Tulogy Ferenc**Hajdunánás:**

Körner Lola

Tiszafüred:Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizsmann József

kereskedőknél.

Ingyen ad Budapesti Koronás Aruház Ingyen ad

Debrecen, Piac-utca 7. (Vecsey palota)

minden vevőnek egy pontosan járó schvájci asztali órát minden vevőnek

a ki 20 korona értékű árut vásárol. A vásárlás részletekben is eszközölhető.

Aruházam a fővárosi áruházak mintájára van berendezve, a hol minden kapható.

Az 50 filléres osztályban.

Míg a beiratások tartanak.

Az 50 filléres osztályban.

Leányöv, kézitáskák, pénztárcák bőből	25 kr.	Iskolatáska bőrutánzat, erős bőrszegélylyel	25 kr.	2 db. fényező, sár és kenőkefe	25 kr.
Ruha és hajkefe szőrből	25 "	Nadrágtartó a legjobb gumival	25 "	3 doboz sevró vagy boxbőr kenőcs	25 "
Tentatartók majolikából vagy fémből	25 "	Levelezőlap és fénykép album díszesen be- kötve	25 "	Óra és nyaklánc, gyöngyből v. fémből	25 "
Trómappa, teljesen felszerelve, igen díszes	25 "	Számológép- keményfából, tarka golyókkal	25 "	Zománcozott gyertya v. gyufatartó	25 "
1 jár acél evőeszköz, penge és nyél egy darabból	25 "	Dominójáték készlet, díszes dobozban	25 "	3 oldalú toilettükör, díszes festéssel	25 "
Ruhaakasztó, nadrágszorítóval	25 "	Tolltartók zárral, nagyon díszes	25 "	1 pár kézelőgomb zománcozva	25 "
50 db. finom levelepapír, díszes dobozban	25 "	Zsebkések és ollók sollingeni acélból	25 "	Szőlőmosó veder, erős díszes üveg	25 "
				Felszolgáló tál gyümölcsnek, nikkelfogóval	25 "

Törpék, szobrok, háztartási cikkek, szappanok, parfümök, iskola szerek, nyakkendők és játékaruk I Koronától

Női vagy férfi ernyők, tartós glóriából, esinos fogóval, selyem bjottal 1 frt. 25 kr.

Juta, Szmirna ágyeló és fali szőnyeg rojttal mindkét oldalon egyforma keleti mintájú 1 korona.

Muhagoni utánzat, vagy majolika díszasztalkák 2 korona.

Aruházam egész napon át nyitva, megtekinthető vásárlási kényszer nélkül.

Az asztali óra-jevre azonban csak azok tarthatnak igényt, kiknek első részletvásárlása a 10 koronát meghaladja. **SCHÖN MÁRKUS.**

ZALAI MÁRK tanár

könyvviteli, szépírási és idegen nyelvi tanfolyama felnőttek számára.

Lelkem lelkével tanítottam 30 éven át a debreceni keresked. akadémián tanítványaim szeretete, szüleiik tisztelete, társadalmi és miniszteri elismerés mellett. Es még most sincs senki, aki gazdag élettapasztalatom gyakorlati módszerénél fáradhatatlan buzgalmam-nál fogva nálamnál lelkesebben, sikeresebben tanítana.

3 hó alatt mindenki az előismeretek tekintetbe vétele nélkül mérlegképes könyvvezetővé képezheti ki magát. — **3 hó alatt mindenki megtanulhat folyékonyan németül társalogni és hibátlanul írni.** — **3 hó alatt mindenki elsajátíthatja a szép- és díszírást, a levelezést és a gyorsírást.**

Aki e kedvező alkalmat elmulasztja, hogy munkaképességét fejlessze, intelligenciáját növelje, saját életérdeke ellen követ el mulasztást. Tudatlanság, ügyetlenség, elhetetlenség a legnagyobb szerencsétlenség.

Hályoggal testi lelki szemünkön bélyeivel kezünkön, lábunkon, sikertelen, áldatlan minden munkának.

A tanfolyam kezdetét veszi szeptember hó 5-én.

Beiratások naponta 11—1-ig a tanteremben, városi bérpalota baloldalán III. kapu 2. emelet. Tandíj 40 korona. Van nappali és esti tanfolyam. Külön csoportoknak kívánságai figyelembe vétetnek.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

K Ö N Y V E K,
folyóiratok,
ÁRJEJYZÉKEK,
számlák,
ZÁRSZÁMADÁSOK,
BÁLI MEGHÍVÓK,
TANCRENDEK,
FALRAGASZOK,
KÖRLEVELEK,
a legszebb kivitelben.
a „SZABADSÁG”
pol. napilap,
kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsasajtóval felszerelt

K Ö N Y V N Y O M D A,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

H I R D E T É S E K

a
„SZABADSÁG”
részére

jutánycsan felvétetnek.

A
„SZABADSÁG”
a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELŐFIZETESI ÁR:

Helyben:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.

Vidéken:

Egész évre 20 kor.
Fél évre 10 kor.
Negyed évre 5 kor.